

KRONIKA

MARIA J. RADOMSKA

FUNDACJA DR DEKABANA NA UNIWERSYTECIE BRITISH COLUMBIA

Bezinteresowna ofiarność zasługuje zawsze na uznanie, tym bardziej, gdy ma służyć rozwojowi naukowemu młodych ludzi. Toteż uważam za swój obowiązek zapoznanie czytelników „Postępów Nauk Rolniczych” ze szczodrym darem dr Anatola Dekabana i jego żony dla młodych polskich naukowców z dziedzin rolniczych.

Dr A. Dekaban, należący do polskiej rodziny pochodzenia francuskiego, osiadłej w Polsce po Wielkiej Rewolucji Francuskiej, ukończył przed 1939 r. studia medyczne w Warszawie i praktykował tu jako lekarz, a po wojnie znalazł się w Anglii. Ożenił się tam z Angielką i po zdobyciu specjalizacji w zakresie neurologii wyjechał do Kanady, a następnie do Stanów Zjednoczonych, gdzie pracował w Instytucie Neurologii. Przed kilku laty powrócił do Kanady i zamieszkał w Vancouver w prowincji Kolumbia Brytyjska. W roku 1982 poruszony trudną sytuacją w Polsce postanowił wspólnie z żoną przyczynić się do poprawy stanu rolnictwa w Polsce, a tym samym stanu wyżywienia ludności. W tym celu stworzył fundację na Wydziale Rolniczym w Uniwersytecie British Columbia w Vancouver, która zapewnia co roku 6-miesięczny staż 2 młodym polskim pracownikom nauk rolniczych na uniwersytecie. Opiekę nad wykonywaniem zadań fundacji w Polsce i typowaniem stażystów dr A. Dekaban powierzył Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Fundacja uzyskała akceptację władz kanadyjskich i spotkała się z uznaniem władz polskich. W najbliższym czasie zostanie stworzona polska rada fundacji, do której oprócz przedstawicieli SGGW wejdą przedstawiciele 2 lub 3 najstarszych polskich uczelni rolniczych — zgodnie z wolą fundatora — i przedstawiciele Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Pierwsi stażyści wyjadą do Kanady w roku akademickim 1983/84. W celu zapoznania z możliwościami kierowania na staże pracowników różnych specjalności i omówienia zasad współpracy zaproszono rektora i prorektora SGGW do Uniwersytetu B.C. w Vancouver. Zostaliśmy tam przyjęci z wielką gościnnością, zarówno ze strony państwa Dekaban, jak i kierownictwa Uczelni i Wydziału Rolniczego.

Uniwersytet British Columbia jest pięknie położony na półwyspie w zatoce Vancouver w malowniczym parku. Mieści się tam siedziba władz i administracji Uczelni, zaplecze socjalne, masteczko studenckie oraz wszystkie wydziały. Jest ich jedenaście: Rolniczy, Leśny, Nauk Technicznych, Sztuki, Medycyny, Stomatologii, Farmacji, Pedagogiki, Prawa, Nauk Ścisłych i Studiów Doktorskich. Struktura i zakres działania wydziałów są nieco inne niż w Polsce.

Na najbardziej nas interesującym Wydziale Rolniczym studia inżynierskie trwają 4 lata, następujące po nich studia magisterskie — 2 lata. Studia doktorskie z zakresu rolnictwa są organizowane przez specjalny wydział, ale prowadzone są przez pracowników naukowych Wydziału Rolniczego. Profesorów na tym Wydziale jest 42, a nauczycieli akademickich ogółem 94. Pracują oni w następujących zakładach: ekonomiki rolnictwa, mechanizacji, produkcji zwierzęcej, technologii żywności, produkcji roślinnej, drobiarstwa, gleboznawstwa.

Zakład ekonomiki rolnictwa zajmuje się zagadnieniami teorii makro- i mikroekonomii, ekonomiką produkcji roślinnej i zwierzęcej, organizacją produkcji i marketingiem.

Zakład mechanizacji prowadzi badania nie tylko z zakresu mechanizacji produkcji roślinnej i zwierzęcej, ale również melioracji, hydrologii oraz maszynoznawstwa przemysłu spożywczego. Zakład produkcji zwierzęcej pracuje nad zagadnieniami związanymi z żywieniem zwierząt i ich fizjologią, hodowlą chowem zwierząt gospodarskich, behawio-rem oraz zwierzyną łowną. Badania prowadzone są na bydle (głównie mięsnym, utrzymywanym na preriach), owcach, świniami i zwierzynie łownej. Głównymi kierunkami badań zakładu technologii żywności są: chemia technologiczna, konserwacja żywności, nauka o żywności, kontrola jakości produktów żywnościowych. Zakład produkcji roślinnej jest jednym z największych, gdyż prowadzi bardzo różnorodne badania w następujących działach: ogrodnictwo, ochrona roślin i użytki zielone ze szczególnym uwzględnieniem prerii. Zakład drobiarstwa prowadzi swe badania na kurach i przepiórkach z zakresu żywienia, fizjologii, genetyki i embriologii. Zakład gleboznawstwa poza strukturą gleb, ich powstawaniem, klasyfikacją i nawożeniem, prowadzi również badania nad gospodarką wodną. Na Wydziale Rolniczym istnieje również pracownia architektury krajobrazu.

Wydział prowadzi swe badania w powiązaniu z federalnymi doświadczalnymi stacjami rolniczymi, z których jedna znajduje się na terenie Uniwersytetu.

Reasumując wyniki naszej wizyty, stwierdzić trzeba, że na Wydziale Rolniczym Uniwersytetu British Columbia w Vancouverze istnieją bardzo dobre warunki i duże możliwości dla pogłębienia wiedzy przez młodych naukowców z Polski.